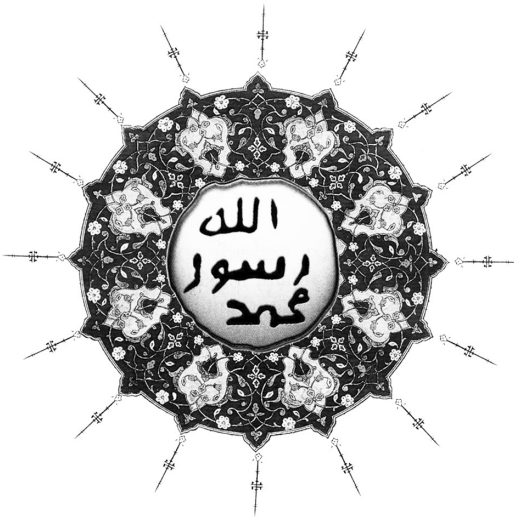

Sevgi Peygamberi

Hz. Muhammed
(s.a.v)

© 2006, Hayat Yayıncılık, İletişim, Yapım, Eğitim Hizmetleri ve Tic. Ltd. Şti.

Tüm yayın hakları anlaşmalı olarak Hayat Yayınları'na aittir.

Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir; izinsiz çoğaltılamaz, basılamaz.

ISBN: 978-605-151-068-2

Sertifika No: 12451

- Hayat Yayınları* : 504
Hayat Maneviyat : 32
Kitabın Adı : Sevgi Peygamberi Hz. Muhammed
Yazarlar : Sıtkı Abdullahoğlu - Adem Kandemir
Yayın Yönetmeni : M. Necati Bayrak
Metin Editörü : Mina Solmaz
Kapak Tasarım : Yiğit Yolcu
İç Tasarım : Gonca Özdemir
Baskı Yeri & Tarihi : İstanbul, 2014
Baskı & Cilt : Ertem Basım

Başkent Organize Sanayi Bölgesi

22. Cadde No: 8 Malıköy - Temelli / ANKARA

Tel: (0312) 284 18 14

Sertifika No: 26886

Hayat Yayın Grubu

Nişancı Mahallesi Davutağa Caddesi No: 26/1

34050 Eyüp - İstanbul

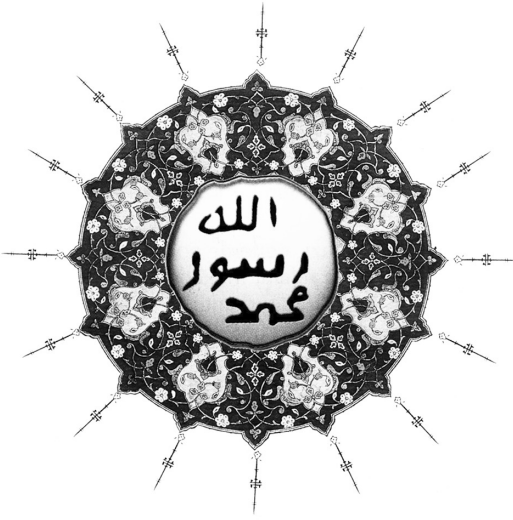
Tel: 0212 613 11 00 GSM: 0530 290 99 78 Faks: 0212 613 11 55

www.hayatyayinlari.com - hayat@hayatyayinlari.com

twitter.com/hayatyayinlari - facebook.com/hayatyayinlari

Sevgi Peygamberi

Hz. Muhammed
(s.a.v)

SITKI ABDULLAHOĞLU

Hayat

İÇİNDEKİLER

Sunuş.....	7	Kuşatma	61
Mekke.....	9	İki Büyük Kayıp.....	64
Hz. Peygamberin Soyu...10		Gece Yolculuğu (İsrâ-Mi'râc)	67
Doğum.....	11	Altı Yolcu	70
Sütanne	12	Akabe Biatları.....	72
Bereketli Çocuk.....	14	Medine Yollarında	75
Mekke'ye Dönüş ve İki Acı Olay.....	16	Suikast	76
İlk Seyahat.....	19	Hicret.....	78
Ficâr Savaşı.....	22	Medine'ye Giriş	81
Hilf'ul- Füdul	24	Medine'de İlk Günler.....	83
Hatice İle Tanışma	26	Eller Kılıçlarda	85
Yeni Yuva	29	Bedir Zaferi.....	87
Kâbe'nin Yeniden Yapımı.....	31	Bedir Sonrası.....	90
Hirâ'ya Çekiliş.....	34	Uhut Savaşı	92
İlk Vahiy.....	35	Uhut Sonrası	97
Kesinti	38	Hendek Savaşı.....	102
İlk Müslümanlar.....	39	Ceza	107
Açık Dâvet	41	Benî Mustalik Gazvesi	109
Çile Dönemi	44	İftira	110
Hamza (r.a.).....	48	Hudeybiye Anlaşması.....	113
Gel Seni Kral Yapalım.....	50	Hayber.....	119
İlk Hicret	54	Hayber Sonrası.....	124
Ömer (r.a.).....	57		

Umre.....	125	Mescid-İ Dırar	152
Hicretin Sekizinci Yılına Girerken.....	126	Pişman Olanlar	154
Mu'te Savaşı.....	128	Taiflilerin İslâm'ı Kabulü.....	155
Mekke'ye Doğru	132	İlk Serbest Hac.....	157
Mekke'nin Fethi.....	136	İslâm, İman, İhsan Ve Kıyâmet	159
Af	139	Veda Haccı.....	161
Huneyn Savaşı.....	141	En Yüce Dost'a Doğru.....	166
Tâif Kuşatması.....	144	Toprağa Verme.....	171
Tutsaklar.....	145	Asr-I Sâadet Kronoloji Cetveli	174
Hicret Yurduna Döndükten Sonra	147	Kaynakça	176
Tebük Seferi	149		

SUNUŞ

Hamd ve senâ, âlemlerin Rabbi olan Allah'a; salât ve selâm da pek sevgili elçisi Muhammed Mustafa'yadır.

Kuşkusuz ki İslâm'a göre insan, bütün yaratıklar içinde en şerefli olandır. İnsanlar içinde en şerefli olanlar da peygamberlerdir. İnsanları kurtuluşa çağırın son peygamber ise Hz. Muhammed (s.a.v.)'dir. Dolayısıyla O'nun hayat hikâyesini, yaşayış tarzını, ahlâkını ve davranışlarını öğrenmek her Müslüman için hayatî bir zorunluluktur. Çünkü, ancak onun gösterdiği yolu takip eden kişi gerçek bir Müslüman olabilir ve esenliğe kavuşabilir.

Hiz. Muhammed (s.a.v.)'in insanlığa sunduğu son kurtuluş yolu İslâm'dır. İnsana "bu dünyada ve âhirette iyilik, güzellik..." öneren İslâm; bütün çağlara, bütün zamanlara ses ve yön veren örnekler manzumesidir. En güzel, en eşsiz örnekleri de bizzat Hiz. Muhammed (s.a.v.)'in kendisi sunmuştur. Çünkü o âdeta yaşayan bir Kur'an'dı. O'nun her hareketi, her sözü, her eylemi Kur'an'ın anlaşılması ve yorumlanması noktasında bir işâret, bir ışık. O'nun her tavrı bir düzenleme ve bir modelleme içeriyordu: Eşleri ve akrabaları ile ilişkileri, çocuklara davranışı, hizmetçilere hitabı, fakirleri gözetmesi, zenginleri kontrolü, diplomatik becerileri, ordu yönetimi, şehircilik düzenlemeleri, ticarî faaliyetleri... Hemen her eylemi inançtan ahlâka, ticaretten siyasete (ferdî veya toplumsal, ruhî veya dünyevî) evrensel geçerliliği olan ilkeleri ortaya koyuyordu. O yaşayan, yaşatmaya çalışan muhteşem bir örnekti.

Sevgili Efendimizin bu örnek hayatı muhakkak ki, elden geldiğince ortaya konmalıydı. Bunun için büyük çabalar içine girildi, son derece titiz çalışmalar yapıldı ve ortaya seçkin siyerler çıkarıldı. Biz de mütevazı bir çalışmayla bu çabalara katkıda bulunalım istedik. Elbette Peygamber (s.a.v.)'in hayatını yazmak, O'nu tanıtmak son derece zor bir işti. Ama kolay okunan, zorluk çekilmeden anlaşılabilir bir siyer ortaya koymak gerekiyordu. Özellikle gençlerin böyle bir siyere ihtiyaçları vardı. Bu ihtiyacı göz önünde tutan bizler, bu sorumluluğu üstlenenler olarak, bütün içtenliğimizle gayret edip işin gereğini yerine getirmeye özen gösterdiğimizizi düşünüyoruz.

Elimizde olmayan sebeplerle yaptığımız hatalar için Yaradan'dan af diliyoruz; bu kitabın, bizi iki dünyada kurtuluşa götüreceğe yola girmemize vesile olmasını temenni ediyoruz.

Hayat Yayınları

“Andolsun, Allah’ın Rasûlünde sizin için; Allah’a ve ahiret gününe kavuşmayı uman, Allah’ı çok zikreden kimseler için güzel bir örnek vardır.”

(Ahzâb: 21)

“O, nefis arzusu ile konuşmaz.”

(Necm: 3)

“Peygamber size ne veriyse onu alın, neyi de size yasak ettiyse ondan vazgeçin. Allah’a karşı gelmekten sakının. Şüphesiz, Allah’ın azabı çetindir.”

(Haşr: 7)

“Allah’a ve Rasûl’üne itaat edin ve birbirinizle çekişmeyin. Sonra gevşersiniz ve gücünüz, devletiniz elden gider. Sabırlı olun. Çünkü Allah sabredenlerle beraberdir.”

(Enfal: 46)

MEKKE

Mekke... İslâm öncesinde ona, Umm'ül Kurâ, yani "Şehirlerin Anası" denmekteydi. Tâif ve Medine ile birlikte Arabistan'ın en önemli yerleşim merkezlerinden biriydi. Saldırlara karşı korunması kolaydı. Çünkü etrafı yüksek dağlarla çevrili bir vâdi üzerine kurulmuştu. Öte yandan burada, Hz. İbrahim ile oğlu Hz. İsmail tarafından yapılmış bir ibâdet evi bulunuyordu. Bu ibâdet evi, yani Kâbe, hemen bütün Arabistan'ın hac yeri idi ve Mekke'nin önemini bir kat daha artırıyordu. Ayrıca Kâbe'yi ziyâret için gelenler ticâret de yapıyorlardı.

Verimsiz bir yer olmasına rağmen Roma, Bizans, İran ve Habeş İmparatorları zaman zaman Mekke'yi ele geçirmeye çalışmışlar, ancak başarılı olamamışlardı. Mekke, onlarca yüzyıldır istilâ edilmeden varlığını sürdürmeyi başarmıştı.

Mekke'nin halkı göçebe değildi. Neredeyse iki bin yıldır yerleşik bir hayat sürüyorlardı. Mekke ziraata elverişli olmayan bir araziye sahipti. Burada yaşayan halkın en büyük işi, kervan ticâretiydi. O yıllarda Bizans, Hindistan ve Çin ile olan bağlantı yolu Arabistan üzerinden geçmekteydi. Mekke'den Yemen ve Suriye'ye kervanlar gi-

Şiir ve nesir

Mekke şehrinin sâkinleri, şiir ve nesir, belâgat ve hikâyet gibi edebî sanatlara oldukça fazla ilgi gösteriyorlardı. Kâ'be'nin iç kısmında, sadece Mekkelilerin değil, diğer Arapların da yazdığı en güzel şiirler asılı dururdu.

Kutlu yer

İnancından ötürü kendisine zulüm ve eziyet gösterilen Hz. İbrahim, ana vatanını terk etmiş; ilk önce Mısır'a gitmiş, ardından da Filistin'e geçmiş ve orada ilk oğlu İsmâîl'in annesi Hâcer ile evlenmişti. Hz. İbrahim daha sonra Hâcer ve İsmâîl'i oradan uzaklaştırmak, bir su kaynağındaki çöllük bir yere götürmek zorunda kalmıştı. Hz. İsmâîl soyundan geldiklerini iddia eden Kureyşî'lerin rivâyet ettiklerine göre, işte bu yer Mekke bölgesidir ve kaynak da Zemzem suyudur.

dip gelirdi. Mekke'deki kabilelerin en önemlilerinden biri olan Kureyş kabilesi de bu ticârî hayatın başını çekerdi.

Hz. PEYGAMBERİN SOYU

Kureyşliler, Irak'tan gelmiş bulduklarını ve Hz. İbrahim Peygamber'in soyuna mensup olduklarını söylüyorlardı. Mekke'de hüküm süren on önemli aile vardı. Bunların içinde ikisi daha öne çıkıyordu. Bu iki aileden biri Emevîler, diğeri ise Hâşimîler'di.

Hâşimîler, Kâbe'nin anahtarlarını ellerinde bulundurlardı. Arabistan'ın çeşitli yerlerinden Mekke'ye gelen hacılara hizmet görevini üstlenmişlerdi. Konukları ağırlayıp barındırırlardı. Bu yüzden Hâşimîler hem Arabistan içinde, hem de dışında tanınır olmuş ve büyük bir şeref ve şöhret kazanmışlardı.

Hacılara hizmet görevini üstlenen Hâşimîlerin en son temsilcisi Abdulmuttalip'di. Abdulmuttalip, hacılara yiyecek ve su sağlama işini amcası Muttalip'in ölmesi üzerine üstlenmişti. Abdulmuttalip zengin, akıllı, işini çok iyi yapan, adâletli, karakteri temiz bir adamdı. Kureyş'ten büyük bir saygı gö-

rüyordu. Daha önce izi kaybolan kutsal “Zemzem” su kaynağının yerini tekrar bulmuş olması da onun itibârını bir kat daha artırıyordu.

Ancak o sıralarda Abdulmuttalip’in içi de pek rahat değildi. Bir tek oğlu vardı ve bu da onu pek üzüyordu. On oğlu olursa daha güçlü olacağını düşünüyordu. Derken dokuz oğlu daha oldu. Bu oğullarından birisi de Abdullah’tı.

Abdullah’ın, Abdulmuttalip’in gönlünde apayrı bir yeri vardı. Abdullah yakışıklı bir gençti. Evlenme çağına gelince, Âmine ona uygun bir eş olarak seçildi. Âmine hamileyken Abdullah, bir ticâret kervanıyla Şam’a doğru yola çıktı. Abdullah yolda hastalandı ve Medine’de akrabalarının yanında vefat etti. Vefat ettiğinde yirmi beş yaşındaydı. Ticâret kervanı Mekke’ye onsuz döndü. Âmine üzüntüye boğuldu. Tek avuntusu doğacak olan bebeğiydi.

DOĞUM

Âmine amcasının evindeydi. Artık gün sayıyordu. Derken Mekke’de, milâdın 571. yılında, Muhammed (s.a.v) dünyaya geldi. İki omuzu arasında yer alan ben dikkat çekiciydi.

Muhammed (s.a.v) gözlerini dünyaya bir yetim olarak açtı. Çünkü

Durum

Mekkeliler Suriye, Mısır, Irak, Yemen ve Habeşistan’a kervanlarla gidiyorlardı. Abdullah’ın yolculuğa çıktığı sıralarda Bizanslılar Arabistan’ın kuzeyini kontrolleri altında bulunduyorlar; iranlılar doğu ve kuzey doğudaki Umman, Bahreryn ve Araplara ait Irak bölgesinde kurdukları himâye idârelerini devam ettiriyorlar; Habeşliler de Yemen’de hüküm sürüyorlardı.

Fil Olayı

Habeşistan Kralı Necâşi'nin, Yemen'e hükümdar tayin ettiği Ebrehe, Mekke'ye giden kervanlar ile Kâbe ziyaretçilerini çekmek ve San'a şehrini ticaret merkezi haline getirmek üzere buraya gösterişli bir tapınak yaptırdı. Ancak tapınağa gelen olmadı. Bu yetmiyormuş gibi bir Arap da gizlice içeri girip katedrali pisletti.

Bunu öğrenen Ebrehe çok kızdı ve Kâbe'yi yıkacağına yemin etti. Önünde gâyet iri cüseli fillerin bulunduğu büyük bir ordu ile Mekke'ye doğru yola çıktı. Arap kabileleri Ebrehe'nin ordusunu durduramadı. Bazı kabileler de korkudan ses çıkaramadılar. Ebrehe ordusu ile Kâbe yakınlarına kadar gelip konakladı. Ertesi sabah şehrin üzerine yürümek için hazırlandı. Ordunun önüne bir fil geçirdi. Hareket emri verdi. O anda birden gökyüzü kararı ve acıip bir ses duyuldu. Gökyüzü kuşlarla doluydu. Ebâbil denilen kuşlar, ordunun üzerine taş yağdırmaya başladı. Askerler ne yapacaklarını şaşırıyorlar, taşlardan kurtulamayıp

babası Abdullah, doğumundan bir kaç hafta evvel hayata gözlerini yummuş, bu dünyadan göçüp gitmişti. Dedesi Abdulmuttalip, yetim torununun doğumunu büyük bir sevinçle karşıladı. Doğuşunu kutlamak için bir ziyâfet verdi. Sevgili torununa Muhammed adını koydu. Muhammed, "övülen" demekti.

Abdulmuttalip, o günden sonra tüm dikkatini, oğlu Abdullah'tan kalan bu yadigâra çevirdi ve onunla yakından ilgilenmeye başladı.

SÜTANNE

O günlerde Mekke'de süregelen bir gelenek vardı. Bu geleneğe göre, henüz süt emen çocuklar Mekke dışında, yaylalarda yaşayan sütannelere verilirler ve belli bir yaşa kadar, havası güzel bu yerlerde büyütülürlerdi. Bu geleneği de çocukları Mekke'deki salgın hastalıklardan korumak, onların sağlıklı büyümelerini sağlamak ve onlara dilleri olan Arapça'yı en güzel şekilde öğretmek için sürdürürlerdi.

Bazı kabileler çocuklara bakma, onları büyütme konusunda iyi şöhret kazanmışlardı. Beni Sa'd kabilesi bunlardan biriydi. Bu kabilelerden bazı insanlar belirli zamanlarda Mekke'ye gelirler,

bakımlarını üstlenecek çocukları alıp giderlerdi. Bu insanlar, bakımlarını üstlendikleri çocukların üzerinden iyi sayılabilecek bir gelir elde ederlerdi.

O yıl, Beni Sa'd kabilesinden yine bir kısım insanlar da Mekke'ye gelmişti. İçlerinde kocası Haris'le birlikte gelen Halime de bulunuyordu. Halime ve kocası oldukça fakirdiler. Kıt kanaat geçiniyorlardı. Bir çocuk alıp ondan gelecek gelir ile hayatlarını sürdürmek istiyorlardı. Ama ne yazık ki, binek hayvanlarının çelimsiz olması yüzünden Mekke'ye diğer insanlarla aynı zamanında gelememişlerdi. Geciktikleri için de zengin bir aile çocuğu bulamamışlardı. Çünkü zengin aile çocuklarını önceden gelenler almışlardı.

Halime'ye kala kala, Muhammed (s.a.v.) adlı yetim bir çocuk kalmıştı. Başlangıçta onu almak istemedi. Yetimi emzirmenin, onun bakımını üstlenmenin pek kârlı bir iş olmayacağını düşündü. Bir kararsızlığa düştü. Çekip gitmek istedi. Ama kabilesine çocuksuz, eli boş dönmek de istemiyordu. "Besbelli benim kismetim, şu herkesin arka döndüğü yetim..." diyen Halime, Âmine'nin yanına gitti ve çocuğu aldı. Sonunda fakir bir sütannenin kismetine, fakir bir çocuk düşmüş oldu.

perişan oldular. Ordu ilerleyemedi, geri kalanlar geri dönmek zorunda kaldılar.. Bir kısmı aldığı yaralardan kurtulamadı ve yarı yolda öldü. Geri kalanlar Ebrehe ile birlikte Sana'ya döndüler. Onlar da döndükten sonra can verdiler.

Tarihe "Fil Olayı" diye geçen bu olaydan elli gün sonra da Peygamberimiz dünyaya geldi. Kur'an'da bu olay ve Allah'ın (c.c) Kâbe'yi Ebrehe'nin ordusundan koruması şöyle anlatılır: "*Rabbimin, fil sahiplerine ne yaptığını görmedin mi? Onların tuzaklarını boşa çıkarmadı mı? Üzerlerine balçıktan pişirilmiş taşlar atan sürü sürü kuşlar gönderdi. Nihayet onları yenilmiş ekin yapıkları haline getirdi.*" (Fil: 1-5)

Göçebe Hayatı

Kabîle göçebe bir hayat sürüyordu. Kabîle her mevsimi ayrı bir yerde geçiriyordu. Çocuklar bütün gün boyunca otlaklarda sürüleri kolluyor ve hep birlikte oyun oynuyorlar; kadınlar ise ateş yakıp yemek pişirmek için çalı çırpı topluyor, yuvaları ile ilgileniyor, iplik eğiriyorlardı. Bu insanların hurma, süt, et ve sebze belli başlı yiyecekleriydi.

BEREKETLİ ÇOCUK

Halime yetim çocuğu aldı ve konaklama yerine gitti. Oturdu ve onu emzirmek istedi. Rivayetlere göre o anda, daha sonra devam edecek olan bir dizi şaşkırtıcı gelişmenin ilkinde tanık oldu. Onu göğsüne yaklaştırır yaklaştırmaz göğsü sütle doldu. Bu ilk şaşkırtıcı olayı diğerleri takip etti: Halime'nin o ağır giden eşeği, o gün, dönüşte kervanın en hızlı giden bineği oluverdi. Yine Halime'nin süt sağılan devesi, bütün aileye yetip de artacak kadar bol miktarda süt vermeye başladı.

Yetim çocuğun gelmesiyle bereket de gelmişti. Kıt kanaat geçinen Halime ve kocasını hayatları birdenbire değişti, evlerine bolluk geldi. Bu açıkça görülüyordu. Halime ve kocası çocuğun üzerine daha bir titrediler, koruyup kollamaya çalıştılar.

Yetim çocuk büyüyordu. İki yaşına gelince süttten kestiler. Çocuğu aileye geri götürme zamanı gelmişti. Halime, getirdiği bereket sebebiyle çocuğun bir müddet daha kendi yanında kalmasını istiyordu. Ama götürmekten başka çâresi de yoktu. İstemeye istemeye çocuğu alıp annesine götürdü. Halime, çocuğu Âmine'ye teslim ederken, "Küçük oğlumu daha çok güçlenene dek benim yanımda bırak. Çünkü

Mekke’de onun salgın hastalıklara yakalanmasından korkuyorum.” dedi ve çocuğu alıkoymak için ısrar etti. Gerçi çocuk da, dedesi ve annesini görmek üzere sütanne-siyle birlikte Mekke’ye her gelişin-de, hava değişikliğinden rahatsız oluyordu. Halime’nin ısrarı sonuç verdi. Çocuk, Beni Sa’d yaylalarına geri götürüldü.

Aradan epey bir zaman daha geçti. Bu zaman içinde, Halime ve kocasını çok korkutan bir olay meydana geldi. Yine rivayetlere göre, bu önemli olay şöyle gerçekleşti: Dönüşlerinden aylar sonra bir gün, küçük Muhammed (s.a.v.) ve süt-kardeşi, kurulan çadırın arka tarafında kuzuların başındaydılar. O anda beyazlar giymiş iki kişi çıkageldi. Küçük Muhammed’i (s.a.v.) tuttular, yere yatırdılar, göğsünü açtılar ve elleriyle göğsünü karıştırmaya başladılar. Sütkardeş çok korktu. Durmayıp anne ve babasına koştu. Telâş ve heyecanla gördüklerini anlattı. Haberi alan Halime ve kocası hemen olay yerine gitti. Küçük Muhammed’i (s.a.v.) oturur ve göğe bakarken buldular. Karı-koca hemen onu yanlarına çekip, “Sana ne oldu?” diye sordular. Küçük Muhammed (s.a.v.) şöyle cevap verdi: “Beyazlar giymiş iki adam yanıma geldi, beni yatırdılar ve göğsümü açtılar, içimde bilmediğim bir şeyi araştırdılar.”

Halime ve kocası etrafa baktılar, ancak kimseyi göremediler. Muhammed'i (s.a.v) yokladılar. İki çocuğun söylediğini doğrulayacak ne bir damla kana, ne göğsünde bir yaraya, ne de bir çizik izine rastladılar. Ama çocuklar gerçekleşen olay konusunda ısrar ettiler."

Halime ve Haris çocukların anlattıklarından çok etkilendiler. Bu olaya inandılar. Çocuğun başına bir şey gelmesinden korkmaya başladılar. Başına bir felâket gelmeden önce, onu hemen ailesine götürüp teslim etmeye karar verdiler.

MEKKE'YE DÖNÜŞ VE İKİ ACI OLAY

Halime daha fazla beklemedi. Muhammed'i (s.a.v.) Mekke'ye götürdü, ailesine teslim etti. Muhammed (s.a.v.) annesiyle Mekke'de yaşamaya başladı. En yakınında dedesi, amcaları ve kuzenleri vardı. Kendi yaşıtı olan Hamza (r.a.) ve kendinden küçük olan Safiye ile çok iyi kaynaşmıştı. Kısa zamanda, hâl ve hareketleriyle çevresindekilerin beğenisini kazandı.

Annesiyle Mekke'de üç yıla yakın mutlu bir hayat yaşadı. Bu sıra-

larda altı yaşlarındaydı. Annesi Âmine, onu da yanına alarak akrabalarını ziyâret için Medine'ye gitme kararı aldı. Kocası Abdullah'ın mezarı da orada bulunuyordu. Onun kabrini de ziyaret etmek istiyordu. Âmine, hizmetçileri Ümmü Eymen'i de yanlarına aldı. İki deve ile bir kervana katılıp yola çıktılar. Uzun bir yolculuktan sonra Medine'ye vardılar.

Muhammed (s.a.v.), annesiyle birlikte dayısının yanında bir ay kadar kaldılar. Kaldıkları ev sahibinin çocuklarıyla oyunlar oynadı; kuş kışladı, bir su birikintisinde yüzme öğrendi. Sonra Mekke'ye dönmek üzere yola çıktılar. Âmine yolda bir hastalığa yakalandı. Ebva denilen yerde âniden vefat etti.

Muhammed (s.a.v.) çok sevdiği, tek varlığı olan annesinin bu ölümü karşısında derin bir kedere, bir üzüntüye kapıldı. Şimdi hem babasız, hem annesizdi. Son derece sâdık biri olan hizmetçi Ümmü Eymen, yetimi yalnız bırakmadı. Onu teselli etmeye çalıştı. Âmine'yi toprağa verdikten sonra, onu sağ sâlim Mekke'ye ulaştırdı ve dedesine teslim etti.

Yüz yaşını geçmiş olan Abdulmuttalip, torununu yanına aldı. Babasını ve annesini kaybetmiş olan bu torununa karşı daha yakın bir ilgi

Bırakın onu...

Abdulmuttalip bir takım ciddi meseleleri insanlarla görüşmeye başladığında, çocuk yaşta Muhammed(s.a.v.) hem oyuncaklarını bir kenara atar ve meclis üyelerinin arasına sokulurdu. Kendisi en ön safa, dedesinin yanı başına oturmak isterdi. Amcaları engel olmak istediğinde, büyük baba her zaman, "Bırakın... O kendini büyük bir insan yerine koyuyor; o kadar akıllı ki, ümit ederim bir gün büyük bir adam olacak." derdi.